

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 97 o Ps 000024 10 Rev
Brčko, 29.09.2011. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kaurinović Damjana, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja-protivtuženog „E. P.“ DOO B., zastupanog po zakonskom zastupniku P. V., a isti po punomoćniku M. M., advokatu iz B., protiv tuženog-protivtužitelja DOO „F.“ T. zastupanog po zakonskom zastupniku M. F. a isti po punomoćniku M. S., advokatu iz G., radi isplate duga vps 213.861,84 KM te raskida ugovora i isplate ugovorne kazne, odlučujući o reviziji tuženog-protivtužitelja izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 097-o-PžPs-09-000003 od 05.11.2009. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 29.09.2011. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija tuženog-protivtužitelja SE ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 097-o-PžPs-09-000003 od 05.11.2009. godine, odlučeno je kako slijedi:

„I Tužbeni zahtjev tužitelja-protivtuženog „E. P.“ d.o.o. SE DJELIMIČNO USVAJA, tako što se:

a) Obavezuje se tuženi-protivtužitelj d.o.o. „F.“ T. da tužitelju protivtuženom „E. P.“ d.o.o. B. na ime duga isplati iznos od 151.177,39 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 11.09.2006. godine, kao dospjeća duga, pa do konačne isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 13.950,00 KM, sve u roku od 8 dana, po dobijanju presude.

b) Sa viškom tužbenog zahtjeva tužitelj-protivtuženi SE ODBIJA.

II Protivtužbeni zahtjev tuženog-protivtužitelja d.o.o. „F.“ T. se DJELIMIČNO USVAJA, tako što se:

a) Raskidaju se ugovori o izvođenju radova: broj: 715/05 od 09.09.2005. godine; broj: 717/05 od 09.09.2005. godine; broj: 719/05 od 09.09.2005. godine i broj: 732/05 od 17.09.2005. godine zaključeni između tužitelja-protivtuženog „E. – P.“ d.o.o. B. i tuženog-protivtužitelja d.o.o. „F.“ T.. Obavezuje se tužitelj-protivtuženi „E. P.“ d.o.o. da tuženom-protivtužitelju d.o.o. „F.“ naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 7.226,50 KM u roku od 8 dana po dobijanju presude.

b) Sa viškom tužbenog zahtjeva tuženi- protivtužitelj SE ODBIJA.“

Navedenu presudu revizijom pobija tuženi–protivtužitelj (u daljem tekstu tuženi), i to, kako proizilazi iz navoda revizije, u dijelu kojim je obavezan na isplatu tužitelju (stav I tačka a) izreke presude) i u dijelu kojim je tuženi odbijen sa viškom tužbenog zahtjeva (stav II tačka b) izreke presude) a zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se revizija uvaži i presuda Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine preinači tako da se tužbeni zahtjev tužitelja odbije u cijelosti a protivtužbeni zahtjev u dijelu za dosudu ugovorene kazne usvoji ili da se presuda Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 05.11.2009. godine u pobijanom dijelu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju tuženog tužitelj nije podnio.

Nakon što je na osnovu odredbe člana 39. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 17/08) i člana 434 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 8/09 i 52/10) ispitaio pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji a u smislu člana 313 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06) ovaj sud je našao da revizija nije osnovana i odlučio je kao u izreci iz slijedećih razloga.

Tuženi u reviziji prije svega tvrdi da je presuda Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u pobijanom dijelu, donesena bitnom povredom odredaba parničnog postupka obzirom da je nerazumljiva i protivrječna provedenim dokazima i da u istoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, a navedeni razlozi su nejasni i protivrječni te obzirom da postoji protivrječnost razloga presude i izvedenih dokaza materijalne prirode i iskaza svjedoka, čime ukazuje na povredu propisanu

odredbom člana 284 stav 2 tačka 12 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Po ocjeni revizijskog vijeća presuda Apelacionog suda, u dijelu koji se pobija revizijom, nije donesena bitnom povredom odredaba postupka iz člana 284 stav 1 tačka 12 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer su u istoj navedeni dovoljni i jasni razlozi za odluku kojom se tuženi obavezuje da tužitelju isplati novčani iznos kako je određeno u I stavu, tačka a) izreke, kao i za odluku sadržanu u II stavu tačka b) izreke, kojom se tuženi odbija sa viškom tužbenog zahtjeva a koje odbijanje se faktički odnosi na zahtjev istog da mu tužitelj plati ugovornu kaznu (penale) u iznosu od 51.309,35 KM, pa se navedena presuda u pobijanom dijelu mogla ispitati.

Tuženi obrazlažući ovaj revizijski razlog posebno ukazuje da Apelacioni sud u pobijanoj odluci nije naveo valjane razloge zašto prihvata nalaze vještaka Ž. M., T. S., T. M., A. M. i M. S., odnosno zašto ne prihvata nalaz vještaka A. E..

Saglasno odredbi člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud je bio dužan i provedene dokaze vještačenjem cijeliti pojedinačno i u međusobnoj vezi, kao i cijeliti iste u vezi sa drugim provedenim dokazima a kako se vještačenje u pravilu vrši da bi se utvrdila ili razjasnila kakva činjenica za koju je potrebno stručno znanje kojim sud ne raspolaže, u okolnostima kada je u ovom sporu provedeno više vještačenja, sud se morao odrediti kojim nalazima poklanja vjeru i iz kojih razloga i mogao je prihvatiti i nalaz vještaka koji pri obrazlaganju nalaza nije dao odgovor na određeno pitanje tuženog ukoliko ocijeni, kao što očigledno jeste, da nalazi vještaka Ž. M., T. S., T. M., A. M. i M. S., u međusobnoj vezi i u svojoj ukupnosti pouzdano upućuju na činjenice na kojima je tužitelj zasnovao svoj zahtjev u ovom sporu (potvrđuju te činjenice) a koje su relevantne i dostatne sa aspekta pravilne primjene materijalnog prava.

Kako je u obrazloženju pobijane presude navedeno koje nalaze vještaka sud prihvata, odnosno koje ne prihvata i iz kojih razloga onda tuženi iznesene razloge, po ocjeni revizionog vijeća, nije doveo u pitanje navodima revizije jer samo tvrdi „da sud ne daje nikakve razloge o odlučnim činjenicama zbog čega ne prihvata nalaz vještaka A. E. u dijelu koji se odnosi na vještačenje izvršenih odnosno neizvršenih radova, a prihvata nalaze drugih vještaka u pogledu istih činjenica i da saglasnost nalaza ne može biti argument suda“.

Nadalje, tuženi u reviziji tvrdi i da je Apelacioni sud račun „E.-P.“, koji glasi na iznos 37.500,00 KM na raspravi koju je sam održao (kada ga je prvi puta tužitelj i uveo kao dokaz) prihvatio kao dokaz, čime je drastično prekršio odredbe Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine o ulaganju novih dokaza, „a pogotovo zbog činjenice da se taj račun pojavljuje nakon četiri godine i kod pitanja je li validan

dokaz i kada suprotnoj strani nije data mogućnost da nekim kontradokazima isti pobija“, čime tuženi ukazuje na bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 284 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine učinjenu pred Apelacionim sudom (zbog čega se revizija može izjaviti prema odredbi člana 312. stav 1. tačka 2. ZPP Brčko distrikta BiH).

Saglasno odredbama Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, po kojima je ovaj parnični postupak okončan, kada drugostepeni sud (Apelacioni sud) ukine odluku prvostepenog suda iz razloga propisanih odredbom člana 296 istog Zakona, onda sam održava glavnu raspravu (kako to izričito propisuje ista odredba), a odredbe istog Zakona o glavnoj raspravi, koje se primjenjuju pred prvostepenim sudom, shodno i na odgovarajući način se primjenjuju i na glavnu raspravu pred Apelacionom sudom (član 298). To nadalje znači, da stranke u sporu na glavnoj raspravi, kada se održava pred Apelacionim sudom, sve do zaključenja glavne rasprave mogu predlagati izvođenje dokaza jer to proizilazi iz odredbe člana 236 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koja propisuje da će sudija, nakon završetka dokaznog postupka, pitati stranke da li žele da predlože izvođenje dodatnih dokaza, pa slijedom iznesenog ne stoji tvrdnja tuženog ni da je pobijana presuda donesena povredom odredaba postupka iz člana 284 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno da je Apelacioni sud u postupku pogrešno primijenio odredbe procesnog zakona kojima je propisano predlaganje i provođenje dokaza na glavnoj raspravi.

Obrazlažući revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava tuženi tvrdi da je kod činjenice, da u ugovorima zaključenim sa tužiteljem postoji klauzula o ugovorenoj kazni (penalima za svaki dan zakašnjenja tužitelja u izvršavanju njegovih obaveza), pa da je saglasno odredbama članova 270 i 273 Zakona o obligacionim odnosima Apelacioni sud trebao usvojiti protivtužbeni zahtjev u dijelu kojim tuženi traži da mu tužitelj plati ugovorenu kaznu u ukupnom iznosu (po svim ugovorima) od 51.309,35 KM.

Apelacioni sud je prema obrazloženju pobijane presude, ovaj zahtjev odbio jer protivtužbeni zahtjev sadrži prvo zahtjev da se ugovori raskinu (za koji je sud utvrdio da je osnovan), pa da, po ocjeni suda, „tuženi nema pravo na ugovorenu kaznu obzirom da je ona ugovorena za slučaj zakašnjenja u izvođenju radova a ovdje je ugovor raskinut“.

Po ocjeni revizijskog vijeća zaključak Apelacionog suda da tuženi u konkretnoj pravnoj situaciji nema pravo na ugovorenu kaznu pravilan je, odnosno odluka sadržana u stavu II tačka b) izreke zasnovana je na pravilnoj primjeni odredaba članova 270 i 273 Zakona o obligacionim odnosima premda su navedeni razlozi u obrazloženju pobijane presude

šturi. Naime, ugovorna kazna, kako je to navedeno u obrazloženju pobijane presude, predviđena je kao klauzula Ugovorima o izvođenju radova zaključenim između tužitelja i tuženog (Ugovori broj 715/05 od 09.09.2005. godine, broj 717/05 od 09.09.2005. godine, broj 719/05 od 09.09.2005. godine i 723/05 od 17.09.2005. godine) tako što je u članovima 3. istih za realizaciju ugovora utvrđen ukupan rok i da ukoliko izvođač („K. D. E. P.“ B.) svojom krivicom ne izvede radove u roku utvrđenom u ovom članu, da je dužan platiti naručiocu penale u visini od 0,2 % od ugovorene cijene za svaki dan zakašnjenja, s tim da ukupan iznos penala ne može preći 15% od ugovorene cijene. Tuženi je nakon što se usprotivio zahtjevu tužitelja u ovom sporu podnio protivtužbeni zahtjev kojim je tražio da se navedeni Ugovori raskinu i da se tužitelj obaveže da mu po osnovu ugovorne kazne – penala, zbog docnje u izvođenju radova, isplati ukupan iznos (po svim ugovorima) od 51.309,35 KM. U situaciji kada su se ugovorne strane (tužitelj i tuženi) navedenim ugovorima (zaključenim 2005. godine) sporazumjeli o plaćanju ugovorne kazne u slučaju zakašnjenja izvođača radova („K. D. E. P.“ B.) sa ispunjenjem glavne obaveze iz Ugovora pa da je do zakašnjenja došlo zbog razloga za koji izvođač radova odgovara, tada je naručilac (DOO „F.“ T.) saglasno odredbi člana 273 Zakona o obligacionim odnosima imao na raspolaganju mogućnost kumulativnog ostvarivanja oba zahtjeva: i ispunjenje obaveze i ugovornu kaznu, pri čemu je naručilac mogao odlučiti da traži samo ispunjenje glavne obaveze iz ugovora a da ne traži ugovornu kaznu. Međutim, obratno ne može tražiti, odnosno ne može samostalno utužiti ugovornu kaznu kako je to faktički učinio protivtužbenim zahtjevom kada je tražio raskid ugovora i ugovornu kaznu (ugovornu kaznu je mogao tražiti kako je već navedeno jedino uz zahtjev za ispunjenje ugovora) pa je ovakav njegov zahtjev za plaćanje ugovorne kazne valjalo odbiti, kako je to odlučio i Apelacioni sud tačkom b) stava II izreke presude koju je donio u ovom sporu.

Na osnovu izloženog primjenom odredbe člana 320 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlučeno je da se revizija tuženog odbije kao neosnovana.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović